

بررسی آثار ایدئولوژی بر نظام آموزشی در کشورهای توسعه یافته؛ تقابل نظام ایدئولوژی تمامیت خواه و لیبرالیسم

جعفر فتحی

دانشجوی دکتری برنامه ریزی توسعه آموزش عالی دانشگاه مازندران، مازندران، ایران

چکیده

تحقیق حاضر به بررسی تأثیرات احتمالی گرایش به ایدئولوژی‌های لیبرالیسم و تمامیت خواه^۱ بر نظام آموزشی در کشورهای توسعه یافته می‌باشد. در این پژوهش زمینه‌های حضور و تأثیرگذاری ایدئولوژی‌های مزبور در نظام آموزش و پرورش در کشورهای توسعه یافته با استفاده از روش تحلیلی - استنتاجی مورد بحث و بررسی قرار گرفته است. یافته‌های این تحقیق نشان می‌دهد که اگرچه استیلای ایدئولوژی لیبرالیسم بر نظام آموزش و پرورش در کشورهای توسعه یافته توانسته بسیاری از مشکلات آموزشی از قبیل عدم فراگیر بودن آموزش، دسترسی به آموزش و پرورش رایگان، تشابه خواهی جنسیتی در برخورداری از امکانات آموزشی و پرورشی و ضرورت توجه به فرهنگ جامعه و حقوق شهروندی را در این کشورها تا حد قابل توجهی سامان‌دهی نماید؛ لکن ایدئولوژی تمامیت خواهی حیات یافته در قالب خصوصی سازی و بالتبع انحصارطلبی بخش خصوصی در نظام آموزشی موجب توسعه بازاری گری در نظام آموزشی و کالایی شدن آموزش در این کشورها شده است. در نتیجه می‌توان گفت که نظام آموزش و پرورش در این کشورها تدریجاً لیبرالیسم در این کشورها جای خود را به توتالیتر در چهره‌ای نو از لیبرالیسم می‌دهد که ثمره آن تنزل ارزش دانش در حد کالای مصرفی و دانش آموز به مشتری و مراکز آموزشی به بازار خرید و فروش علم و نهایتاً حذف اخلاق از جامعه می‌باشد.

واژه‌های کلیدی: ایدئولوژی، تمامیت خواهی، لیبرالیسم، بازاری شدن آموزش به مشتری

^۱ . Liberalism and totalitarianism

مطالعات روانشناسی و علوم تربیتی

دوره ۴، شماره ۴، زمستان ۱۳۹۷، صفحات ۲۳۴-۲۴۴